

22. maja t. l. okoli 60 odposlancev iz Slovenskih goric in Prekmurja, da se posvetujejo, kako se naj uredi in povzdigne naše živinarstvo. Glavno besedo je imel živinarski instruktor Martin Zupanc. Ta je izčrpno poročal, kako se naj uredi splošni pogoji za prosopek živinarstva.

Pri razpravi o ustanovitvi bikorejskih in živinarskih zadrug so se čuli razni glasovi za ustanovitev in proti ustanavljanju. Zedinili so se naposled v tem, da se naj ustanovljajo take zadruge tam, kjer so dobri pogoji za to, zlasti tudi ljudje, voljni sodelovati. Sicer pa bodo morale skrbeti za povzdigo živinarstva občine same.

Dolga razprava se je razvila glede pasme, ki bi bila najboljša za te kraje. Zastopniki Prekmurja so povdarjali prednost simendolske pasme; njim so se pridružili tudi kmetovalci iz Murske doline. Zastopniki vseh drugih okrajev pa so povdarjali in se potegovali za marijedvorskovo pleme. Sklep je bil ta: Prekmurci, ki meje na simendolsko pleme na Hrvaškem, in Pomurci naj goje simendolsko pasmo, vsi drugi okraji Slovenskih goric od Drave do murske doline pa naj goje marijedvorskovo pleme, ker tukaj najboljšo uspeva, četudi se križa s pingavskim plemenom, ki po križanju izgublja svojo šekasto barvo ter se popolnoma prebeli.

Glede pasme vobče se je povdarjalo, da naj velja enobarvna živina za eno pasmo, večbarvna (šekasta) živina za drugo pasmo, ker je težko po vseh različnih križanjih popolnoma določiti različne pasme, ki so svoje znake že izgubile, tako da bo po sedanjem križanju med marijedvorskovo, pingavsko in muropoljsko pasmo nastala le enobarvna živina, ki pri nas dobro uspeva in daje mleko in meso ter služi tudi kot izvrstna vprezna živina. Ima torej vse prednosti, ki kmetovalcu najbolj služijo. Da ni mogoče pingavsko pleme naprej gojiti, je gotovo, ker primanjkuje sveže krvi, naenkrat izpodriniti sedanjo šekasto živino pa tudi ni mogoče. Zatorej je najboljšo, da se upelja čistokrvna marijedvorskova živina, ki bo z našo sedanjo križano pasmo podala enobarvno, a vendar novo dobro pleme.

Dopisi.

Državna realna gimnazija v Ptuj. Vpisovanje v I. razred bo dne 29. junija in dne 11. septembra od 9. do 11. ure. Zadostuje tudi, ako ravnateljstvo do tega dne po pošti dobi zadnje šolsko izpričevalo in rojstni list. Sprejemni izpit dne 30. junija in dne 12. septembra pismeno od 8. do 10. ure, ustno pa popoldne po potrebi. Zahteva se: iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letih ljudske šole. Izpita iz tega predmeta se lahko oprosti, kdor ima v izpričevalu „dobro“ ali „prav dobro.“ Iz slovenščine se zahteva spretnost v čitanju in pisanju, poznavanje pravopisnih pravil, temeljni nauki iz oblikoslovja, analiza prosto razširjenega stavka. Iz računstva: izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili in uporaba na praktične naloge. Sprejemni izpiti v ostale razrede, ponavljalni in naknadni izpiti dne 12. in 13. septembra. Vpisovanje novih učencev dne 12. septembra od 10. do 11. ure v ravnateljski pisarni, vpisovanje ostalih učencev dne 13. septembra od 10. do 11. ure, vsak v svojem razredu. Ravnateljstvo.

Ptujski Sokol opozarja, da se vrši v nedeljo, 19. junija popoldne ob 16. uri na igrišču nastop dece, pa samo pri lepem vremenu.

Za Jugoslovansko Matico je nabrala učiteljica gdč. Marija Lukner pri svojih učenkah tretjega razreda okoliške ljudske šole v Ptuj 93 K 80 v. Nadalje so darovale v Mahoričevi gostilni v Ptuj gg. Mahorič, iz Novega mesta, Gaspari, posestnik Narodne kavarne v Mariboru in rečni mojster v Ptuj, Ljudevik Jira vsoto 82 K, za kar izreka vsem podružnica Jug. Matice v Ptuj najgorkejšo zahvalo.

Občni zbor in predavanje. Podporno društvo za dijake državne realne gimnazije v Ptuj ima svoj občni zbor v sredo dne 22. t. m. ob 17. uri (5. popoldne) v igralnici Dijaškega doma (vhod skoz gimnazijsko dvorišče.) Po obnem zboru predava gimn. ravn. F. Vajda o izbiri poklica, zlasti z ozirom na poklice, v katere lahko prestopajo dijaki iz posameznih gimnazijskih razredov. Dijaštvo, stariši in prijatelji mladine se vabijo k predavanju.

Ptuj. V nedeljo 5. t. m. se je vršilo v tukajšnjem Narodnem domu redno občno zborovanje splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot. Udeležba je bila nepričakovano dobra. Zborovanje ja otvoril tov. g. Senčar, gimn. sluga v Ptuj ob pol 10. uri predp. Po kratkem nagovoru poda besedo tajniku tov. g. Zadravcu, ki je poročal navzočim o svojem delovanju in da je kot tak prisiljen na podlagi društvenih pravil vse člane in članice izključiti iz članstva, ki so v zaostatku čez 6 mesecev, akoravno so se nato opozorili in opominjali in je izključil 158 članov in članic. Nato poroča tov. g. Vobner o stanju blagajne in da se bode ves denar, ki se nahaja v blagajni izven naloženega, razdelil za revne birmance, to je približno 3000 K. Po tem je bil zborovalec predstavljen delegat tov. Petrič iz Ljubljane, ki se je takoj oglašil, pozdravil vse navzoče ter zasigural zaupanje do tega poverjeništvu, kajti se je sam prepričal o vsem delovanju ter o dobrem stanju blagajne. Obnem je pozval vse člane in še nečlane, da se naj zavedajo svojega stališča, kajti uvedeli bodo, da le s slogom in močno organizacijo se doseže, kar se doseči želi. Niti eden od navzočih naj ne misli, da je naredba dež. vlade za Slovenijo, ur. l. št. 47 z dne 4. maja t. l. bila izdelana brez zastopnikov invalidskih organizacij v državi SHS in če ne bi bilo organizacij, se ne bi sploh nič dovolilo. Zato bodite složni, kajti le v slogi je moč! Na to se je prišlo k volitvi novega odbora. Izvoljeni so sledeči: za predsednika: Senčar Josip, gim. sluga; podpredsednik: Kidl Janko; tajnik: Zadravec Viktor; blagajnik: Vobner Josip; pregledniki: Tement Josip in Antonovič Ivan; Odborniki: Šel Janez, Tomanič Mihael, Emeršič Ignac, Kajzersberger Janez, Štegar Karol, Rižnar Ivan, Ivanuša Ivan; odbornice: Štebih Barbara, Svenšek Marija. Med slučajnostmi nič posebnega. Konec zborovanja ob pol 12. uri.

Pokojnine voj. invalidov, vdov in sirot nakazovanje dodatkov. Invalidski oddelek poverjeništvu za socialno skrbstvo deželne vlade naznanja, da je pričel z nakazovanjem dodatkov k pokojninam voj. invalidov, vdov in sirot v smislu člena 14 Uredbe (Uradni list 47 z dne 4. maja 1921.) Najprej pridejo na vrsto rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov in invalidi z družino, nato ostali samci. Delo se vrši s pomnoženim osobjem tudi izven uradnih ur, ker hoče invalidski oddelek končati nakazovanje v najkrajšem času. Ker je pa število vojnih oškodovancev ogromno, bodo mogli priti vsi na vrsto šele konca meseca julija t. l. Radi tega naj nikdo ne vpošilja pospešnic ali pritožb, ker bi s tem svoje stvari nikakor ne pospešil, temveč povzročil le zmedo in zakasnitev hitrega nakazovanja.

Kaj neso dandanes hiše? Hranilno in posojilno društvo v Ptuj ima nekoliko hiš v mestu. Te dni je izdalo tiskano poročilo o svojem poslovanju l. 1920. Kot hišni posestnik sem radovedno pogledal, kako se obrestujejo te hiše. Prva hiša, v kateri je železna trgovina A. Brenčiča in Konzumno društvo, je imela dohodkov 7799 K, izdatkov pa 7338, prebitek torej 461 K. In vendar je hiša primeroma nova, na prometnem kraju! Druga hiša je ona, v kateri sta trgovini Vošnjak in Peteršič; dohodki so bili 4976 K, izdatki pa 5384, torej primanjkljaja 408 K. Resnica je, ako mora hišni posestnik dati le kaj malega popraviti pri svoji hiši, mu letni dohodki ne zadoščajo več. Na obrestovanje v hišo založene glavniice posestnik sploh ne sme misliti. Potem pa naj kdo zida! Pri tej draginji bi moral vsak letno doplačati iz drugih dohod-

kov za dačo, popravila. Le sitnosti bi imel zastoj.

Skorba. Tukaj živi vročekrven politik, mlinar Alojz Kramberger. V svoji občini je hud klerikalec, kadar je v mestu, je celo naprednjak, včasih tudi socialni demokrat, to pa radi tega, ker mu da bodoči ptujski župan, pek Lozinšek svoje žito mleti. Svoje klerikalno politiko pa hoče svojim političnim nasprotnikom v glavo zabiti s samim podlim zmerjanjem kakor n. pr. „samostojni smrkovci“ in drugimi podobnimi priimki. Toda smola, vedno ne more te politike na tak način udeleževati, kajti dne 5. t. m. jo je izkupil, tako da bo politiziranje za vedno opustil. Lotil se je popolnoma mirnega pristaša SKS na omenjeni način, za kar mu je tudi dal primerno plačilo in sicer par krepkih zaušnic in s tem je bilo konec politiziranja. Za izvršeno delo se pač dobi primerno plačilo. Opazovalec.

Politične vesti.

Iz ustavotvorne skupščine. Sprejeti so bili daljnji deli ustavnega načrta: del IV., ki govori o državnih oblastih; del V., ki govori o kraljih, njegovih pravicah in dolžnostih, njegovem nasledstvu in domu; del VI., ki govori o kraljevem namestništvu v izrednih slučajih; del VII., ki govori o narodni skupščini, o volitvah vanjo, o njenih pravicah in njenem delovanju; del IX., ki govori o sodni oblasti. Delo v skupščini bi radi pospešili. Zsto bodo dnevno po dve seji dopoldne in popoldne. Ustavni načrt naj bi se sprejel do 25. junija. Govori se, da bi vladar podpisano ustavo svečano proglasil na Vidov dan (28. junija) na Kosovem polju ob slavnostih, ki se imajo letos vršiti tamkaj.

Znižanje proračuna. Novi proračun je v glavnem že sestavljen. Bo pa še pregledan in znižan, kolikor mogoče, računa se, da od 8 milijard na 6 ali 5 milijard. Najbolj bo znižanje zadelo proračun vojnega in saobračajnega ministerstva.

Bolezen kralja Petra. Pred dobrim tednom je obolel kralj Peter na pljučnici. Za bolehnega in sivolasega vladarja (roj. 1844) bi bolezen postala lahko usodna. Zato se je tudi vrnil domov sin prestolonaslednik Aleksander, ki se je mudil baš v Londonu. Vendar se je kraljeva bolezen začela obračati na boljše. Ako ne nastanejo nove komplikacije, je upati, da kralj ozdravi.

Volitev županov v Ljubljani in Mariboru. V Ljubljani je izvoljen za župana Anton Pesek, izdajatelj Jugoslavije. Dobil je pri ožji volitvi 28 glasov, dr. Triller pa 19 glasov. Anton Pesek je pristaš narodno-socialne stranke. Zanj so glasovali razen narodnih socialcev še klerikalci, komunisti in socialni demokratje. Združile so se torej vse stranke, po svojih programih čisto nasprotno, proti relativno najmočnejši stranki slovenskih demokratov. Za podžupana je bil z enakim številom izvoljen socialni demokrat dr. Perič. Zato je pa v Mariboru bil izvoljen za župana socialni demokrat Viktor Grčar, za podžupana pa narodni socialist Ivan Roglič.

Prehodno stanje na Reki. Na Reko je poslala italijanska vlada posebnega komisarja, podamirala Foschinija ter mu poverila vojaško diktaturo. Ta se je zavezal, da napravi v 14 dneh brezpogojno mir in red na Reki, da bo mogla priti v mesto reška vlada, ki sedaj biva v Bakru.

Italijanski parlament je bil v nedeljo, 12. junija svečano odprt s prestolnim govorom. V njem je kralj pozdravljaj zlasti zastopnike novih pokrajin, ki bodo v italijanski narodni skupščini videli staro rimsko tradicijo, da je vsakdo svoboden. Kaka pa je ta italijanska svoboda, vidijo najboljšo naši rojaki v Primorju, kjer so izročeni na milost in nemilost divjanju italijanskih fašistov. Ti so že tudi v italijanski zbornici povzročili pretep med poslanci in nekega neljubega komunističnega poslanca naravnost vrgli iz zbornice.